

සිස්ට්‍රේලියාවේ ඇංගෝරිජන්වරුන්ගේ ලෙන් සිතුවම් පිළිබඳ ප්‍රබල සොයාගැනීමක්

A major discovery of Aboriginal cave paintings in Australia

සුකන් ඇලුන් විසින්
2003 අගෝස්තු 05

ආර්ථික සිස්ට්‍රේලියානු කොළඹකාගාරයේ පුරාවිද්‍යාලුයින් හා විද්‍යාඥයින් පිරිසක් සිඛිනිහි ද්වාර පාමුල යන වචනාර්ථය සහිත රැගල්ස් රිව් ප්‍රදේශයෙන් වසර 4,000ක් පැරණි ඇංගෝරිජයානු ලෙන් සිත්තම් අඩවියක් පසුගිය මැයි මාසයේදී ඇනාවරනය කළහ. ප්‍රදේශයේ බොහෝ ලෙන් සිතුවම් අඩවි තිබිය දීත්, සිඛිනි නගරයට වයඹ දිගින් කිලෝ මීටර 160ක් පමණ දුරින් පවතින වොලොම් ජාතික උද්‍යානයේ වනගහන කොටසේ පිහිටා ඇති රැගල්ස් රිවිහි සොයා ගැනීම පසු ගිය වසර 50 තුළ කෙරුනු වඩාත් පෘථුල හා අර්ථභාරී ගවේෂනය ලෙස සැලකිය හැකිය. ප්‍රදේශයේ, වාසයට තුළුදුසු කරකා භූමි ස්වභාවය හේතුවෙන්, සැගැවී පැවති අඩවිය තුළ දෙසියයකට වැඩි මැනවින් සුරක්ෂිත අගනා රුප බොහෝමයකි.

අඩවිය පිහිටි තැනා ප්‍රථමයෙන් සොයා ගත්තේ 1995 දී වනසංචාරක කන්ඩායමක් විසින්. විභාල පර්වතාවරනයක බැවුම ලනුවක ආධාරයෙන් බසින විට ඔවුනට අභ්‍යන්තරෙන් ලෙන් සිතුවම් හමු වී තිබේ. ඔවුන් මෙම සොයා ගැනීම පිළිබඳ ව නිව් සුවුත් වේල්ස් ජාතික උද්‍යානය හා වචන්ත්වී සේවයට වාර්තා කළ අතර පුරා විද්‍යාලුයින් කන්ඩායමක්, ලෙන් සිතුවම් විශේෂයින් හා පලාත්බද බාර්තින්ගුන්ග්, මරුග් සහ විරාඩ් ජුරි ගෙනුවල ඇංගෝරිජන්වරු සමග විද්‍යාත්මක පරීක්ෂණයක් ආරම්භ කිරීමට පෙර එය තවත් වසර අවක් ගත කළේ ය. ගංවතුර හා ලැබී ගිනි වැනි පාරිසරික සාධකයන් හේතුවෙන් සහ අඩවියේ වැදගත්කම පිළිබඳ ආරම්භක අවතක්සේරුව හේතුවෙන් පමාව සිදුවිය.

මිස්ට්‍රේලියානු කොළඹකාගාරයේ පුදාන මානව විද්‍යාලු ආචාරය පෝල් ටැකොන් විසින් ප්‍රවාත්ති නිවේදනයක් නිකුත් කරමින් කියා සිටියේ: එය "හරියට කාලයට අමතකව ගිය පුරාතන ලෝකයක් වගේ. ස්ථිරයන් කීපයක පවතින මෙබදු දුර්ලහ නිරුපතනයන් සම්භාවක් අපි කිසි දිනෙක දැක තැන්තෙමු. නිදරුණයක් වසයෙන් ලෙන් සිත්තම් ස්ථිර කීපයක පවතින පක්ෂීන් සම්බන්ධිත විතු නිරුපතනයන්ගේ අසාමාන්‍ය විභාල ප්‍රතිශතයක් අපගේ විශ්ලේෂණයන් මගින් හෙලිදරවි

කොට තිබේ.

"විශ්වාස කිරීමට අපහසු වන තරමට අප උද්වේගකර වූ කරුන නම් ප්‍රදේශයට ආගිය අය පිළිබඳ දිගු වාර්තාවක් ගුහාව තුළින් හෙලිදරවි වීම ය. මෙම ගුහාව මත සලකුනු තබා යන්නට බොහෝ දුර ගෙවා මෙබදු කරකා හුමියකට මිනිසුන් නැවත නැවතත් සංවාරය කළේ මන් ද යන්න සිතීමට පවා අපහසු විශ්මයකි."

මීටර 12ක් දිග, මීටර 6ක් ගැහුරු සහ මීටර 1 සිට 2 දක්වා උස්වන ගුහා ගර්බය තුළ වෙන් වෙන් ව විතු 203ක් අඩංගු අතර අගුරු, සුදු මකුලු මැටි, කහ සහ රතු හිරිගල් මාධ්‍ය ඇසුරින් සිත්තම් හා විවිධ සටහන් නිර්මානය කොට ඇතේ. ඇංගෝරිජනියානු පරමිපරා ගනනාවක කළා හා සංස්කෘතික හැකියාව විද්‍යා දක්වමින්, එක් වර්ගයක් මත තවෙකක් තබා ඉස්මතු කරනු ලබන රුප අඩුම තරමේ ස්ථිර 12කවත් තිබේ. නානාවිධ පක්ෂීන්, උරග වර්ගයේ සතුන්, කැන්ගරුන්, වොලිස් හා ගොන්නැස් වැනි වර්මකෝෂ සහිත සතුන්, පත්‍ර විලිගැනීම් භූනන් වැනි ප්‍රදේශයේ වෙසෙන නොයෙක් සතුන් විතුනය කොට ඇතේ. ඉතා සිදුම් ව ඇද ඇති රාජාලියෙකුගේ කාය ප්‍රමානයැති විතු හා අති ගිනින් ම දුර්ලහ රටා සහිත වොම්බැවි (මිස්ට්‍රේලියාවේ වෙසෙන සත්ත්ව විශේෂයන්) සතෙකුගේ විතුයක් ද මීට ඇතුළත් ය.

රැගල්ස් රිවිහි සොයා ගැනීම කරනු කීපයක් නිසා වැදගත් වන අයුරු ආචාරය වැකොන් ලෝක සමාජවාදී වෙබ් අඩවියටකියා සිටියේ: "ප්‍රධාන නගරයක අද්දර පිහිටි දුර්ලහ විතු බොහෝමයක් සහිත මෙබදු අඩවියක් ලෝකයේ වෙන කොට්තෙකවත් නැතේ. වෙනත් රටවලින් පවා එබදු අඩවියක් සොයා ගැනීම බෙහෙවින් අසිරු ය. 1800 ගනන්වල කාල පරිවිශේදය මිස්ට්‍රේලියාවේ ගවේෂනයේ යුගයක් ලෙස සිතීමට අප නැහුරු වී සිටි නමුත් සොයා ගැනීමට, හඳුනා ගැනීමට හා සලකුනු කිරීමට වටිනා නිධානයන් තවත් තිබේ. විතු තවමත් වෙනස් නො වූ තත්ත්වයක පවතී. හරිය මුවන් ර්සේ ඇන්ද ඒවා වගෙයි."

බොහෝ ලෙන් ආවරන පැති තුනකින් විවෘත වී පැවතුන ද රැගල් ලෙන් අඩවිය උතුරට මුහුන ලා එක් පැත්තකට පමනක් විවර ව පිහිටා ඇතේ. උතුරු දෙසට නෙරා තිබෙන පර්වතය අව්වැසි සුලං ආදී කාලගුණික

බලපැම්වලින් විතු මනා ලෙස සුරක්ෂිත කිරීමට ඉවහල් වේ තිබේ. වැකොන් පැවැසු ලෙසට ගවේෂනයේ අනෙක් වැදගත් සංරච්චය වන්නේ "මානවසන්වයුග්ම" (තෙරියන්තෝපස්) නමින් හඳුන්වනු ලබන අර්ධ මානව හා අර්ධ සත්ව හැඩයෙන් නිරමානය කරන විතු ගනයට අයත් රුප පැවතීම ය. කැන්ගරැන්ගේ ගිරිවලට පක්ෂීන්ගේ හිස් යොදා නිරමානය කළ දුරුලහ විතු මෙහි තිබේ. මේ සමාන කැන්ගරු රුපයක් රැගළේස් රිවිවලට නුදුරු නැගෙනහිරින් වන තොවකේස්බුරි නදිය අසල අඩවියකින් සොයා ගනු ලැබේ තිබේ.

වැකොන් මෙසේ ද විස්තර කළේ ය: "මෙම මානව-සන්ව රුප ඕස්ට්‍රේලියාව තුළ ද, එමතර කළාප කිපයක් තුළ ද සොයා ගැනුනු අති විශේෂ විතුමය නිරුපනයන් වන අතර, සිඩිනි පුදේශයෙන් හමුවනු කුරුලු හිස් සහිත නිරමාන ඉතා දුරුලහ සොයා ගැනීමකි. රෝප්තවේ දී එවැනි සත්ව හිස් සහිත හැඩයන්ගෙන් නිරුපිත වන්නේ දෙවියන් ය."

අැබාරිජ්නියානු ආගමික විශ්වාසයන්ට අනුව, මෙම මිශ්‍රිත රුපවලින් සමහරක් තම පුරුව්‍යයන්ගේ වන අතර ඒවා මිශ්‍රිත මූල්‍යන්නා අවධියේ සිට ම පර්වත බිත්ති මන විද්‍යාමාන වේ. මෙම විශ්වාස පද්ධතිය යටතේ, මානවයන් විසින් මෙම සිත්තම් නො කළ අතර, පුරුව්‍යයන්ගේ ආත්මයන් පිටත සැරිසරන අතර පුරුව්‍යයන් බිත්ති මත පදිංචිමෙන් මෙම රුප නිමැවී ඇත.

අැබාරිජ්න්වරුන්ට ලෙනෙහි පවතින වැදගත්තම පිළිබඳ ව විස්තර කරමින් වැකොන් කියා සිටියේ: "ලතුරෙන්, දකුනෙන් හා බටහිරින් එක්ව පැමිනි විවිධ භාෂා කන්ඩායම ද අන්තර්ගත ඇැබාරිජ්නියානු ජනතාව සඳහා මෙය සුවිශේෂ ස්ථානයක් වුවා විය හැකි ය."

වසර කිපයකට ඉහත දී, කේම්මුජ් විශ්විද්‍යාලයේ පුරා විද්‍යා හා මානව විද්‍යා කොතුකාගාරයේ ක්‍රිස්ටෝපර් විෂින්බාල් සහ වැකොන් විසින් උතුරු දී හිස්ට්‍රේලියාව, යුරෝපය හා දකුනු අප්‍රිකාව මූලුල්ලේ කෙරුනු ප්‍රාග් එළඹිභාසික "මානවසන්වයුග්ම" රුප පිළිබඳ පුරුම ජාත්‍යන්තර සම්ක්ෂනය මෙහෙයවන ලදී. සම්ක්ෂනයට බඳුන් වූ 5000කට ආසන්න ලෙන් සිතුවම් ආදර්ශනයන් අත්‍රින් "මානව සත්ව යුග්ම" රුප හමු වී ඇත්තේ සියයට 1 සිට 4 දක්වා වූ ප්‍රතිඵ්‍යුතු පමණි.

රැගළේස් රිවිහි ලෙන් සිත්තම් තුළ දැන්, ආයුධ, පුරාතන බුමරුග හා කෙටිරි මිටවල්වල කටහන් අඩංගු වන අතර ඇතැම් විට ඒවා නිරමානය කරනු ලැබුවේ මූල්‍යය ගත් හිරියල් සායම් වස්තුව වටා ඉසීමෙන් විය හැකි ය. කටහන් කරන ලද අත්වල රුප රැගළේස් රිවිහි පැරනිතම විතු අතරට අයත් වන එනම් වසර 2000ක් 4000ක් අතර පැරනි ඒවා ය. ලෙන් බීම මත තිබේ හමු වී ඇති අගුරු හා ගල් ආයුධ තවදුරටත් විද්‍යාත්මක ගවේෂනයක අවශ්‍යතාව මත්තර ඇත.

ලෙන් හා පර්වත සිතුවම්, සියලු ඇැබාරිජ්නියානු කළාවන් මෙන් ම වසර 50,000කට ඉපැරනි

ඇැබාරිජ්නියානු සමාජයෙන් හා සංස්කෘතියෙන් වෙන් කළ නො හැකි ය. ලිඛිත භාෂාවක් ඇැබාරිජ්නියානු ජනය වර්ධනය නො කළ ද ඔවුන්ගේ ආගම, නීති හා ඉතිහාසය සන්නිවේදනය කරනු ලැබුවේ ගිත, කාචය, සිතුවම් හා කැටයම් මගිනි. ගිර විවිතකරනය, ගිත, නර්තන හා කතන්දර කිම බඳු විවිධ කළා ආකෘතින් වෙන් වූ හාවිතයන් නො වූ අතර ඒවා උත්සව අවස්ථාවල රගදැක්වීම තුළට ඒකාග්‍රිත වී තිබුනි. කළාව සරලව ම විනෝදය හෝ ස්වයං ප්‍රකාශනය සඳහා නො ව අදහස් හා වටිනාකම් පුවමාරු කර ගැනීම ආදියෙන් සමන්විත සංකීර්ණ සමාජ අර්ථභාරයකින් යුතු වුවකි.

ලෙන් සිතුවම්වල අර්ථය හා අනිපාය සංකීර්ණ හා විසඳාජ වුවකි. ඇතැම් විතු මගින් මිල්‍යාමය කතාන්දර, අනවිනා, සුදුකත්වය හා මලවුන් උදෙසා පුදුපුරා වාර්තාව වන අතර අනෙක් ඒවායින් ද්‍රියම් කිරීම නිරුපනය වේ. එමත් ම එක්තරා විශේෂ සතෙකක් විතුනය කිරීමෙන් එම වර්ගය බෝවීම උත්තේෂනය කරනු ඇතැයි ද පුදුපුරා විධි ඇතුන්ලේ විතු නිරුපනයන් තුළින් හා ඒවා ස්පර්ශ කිරීමෙන් ගුද්ධ වූ ගක්තිය හා බලය මූදා හැරෙනු ඇතැයි සියන් විශ්වාසය හා එය බැඳී තිබේ.

19 වන සියවසේ අවසාන හායයේ ද රුසියානු මාක්ස්වාදී ජෝර්ජ් ජ්ලෙකානවි විග්‍රහ කළ ලෙසට ඕස්ට්‍රේලියානු ඇැබාරිජ්නියානුවරුන්ගේ කළා හා ඇදහීම් වුළුහයන් තේරුම් ගත හැකිකේ ද්‍රියම් හා එවැලුල තොලිමෙන් යුක්ත ඔවුන්ගේ ජ්වන පැවැත්මේ එලයක් ලෙස පමණි. ඇැබාරිජ්න්වරු, ප්‍රාග්තන යුරෝප්‍රීය ද්‍රියක්කරුවන් හා යැක මිරිස්ගි එස්කිමෝවරුන් ප්‍රාප්‍රිකාවේ කාකිකාරමික ජනය සමග සන්සන්ධ්‍යය කිරීමේ ද විතු ඇදීම සඳහා බලසම්පන්න පෙළඹිවෙමක් අන්තර්ගතන්ගේ කෙසේ ද යන්න 1899-1900 දී ප්‍රාග්තන සංස්කෘතිය හා කළාව ගැන ලිපි මාලාවක් ලියමින් ජ්ලෙකානවි විග්‍රහ කරනු ලැබේ ය.

ප්‍රාග්තන මිනිසා ද්‍රියක්කරුවෙක් ලෙස පැවැතුනු තාක්ස්වාදී ජෝර්ජ් ජ්ලෙකානවි විග්‍රහ කළ ලෙසට ඕස්ට්‍රේලියානු අනෙක් දේවල් අතර මහ ඔවුන ම අනුකරනය කිරීමේ නැමුරුවක් පවතී. හේතුව ප්‍රත්‍යාග්‍රහක් විධි ගිල්පියෙක් ලෙස ඔවුනට අවශ්‍ය වූයේ කුමක් ද? තිරික්ෂනයේ බලය හා දැනෙහි නිපුනතාව සියලු ද්‍රියක්කරුවෙක් ලෙස ඔවුනට අවශ්‍ය ගුනාංගයන් ය. එබැවින් ඔවුන්ගේ කළාන්මක ක්‍රියාකාරකම් පැවැත්ම සඳහා ඔවුන යෙදී සිටි අරගලය තුළ දී හැඩි ගැසෙන ඉහළතම තත්වයන්ගේ ප්‍රකාශනයකි. සත්ව පාලනය හා කාකිකරුමයට සංක්‍රමනය වීමත් සමග පැවැත්ම සඳහා ඔවුන යෙදී සිටි අරගලයේ කොන්දේසි වෙනස් කරුනි. ප්‍රාග්තන මිනිසා, ද්‍රියම් යුගයයන් ඔවුන හිමිකරගත් විඳිභාජනය විතුනය කිරීමේ හැකියාව හා නැමුරුව විභාල වසයන් අඩිම් කර ගත්තේ ය." (ජෝර්ජ් ජ්ලෙකානවි, නොරුගන් දාර්ශනික කෙති, 5 වන වෙළුම - ප්‍රගති ප්‍රකාශන, මොස්ක්වි. 1976, 358 පි).

කලාකරුවා හා දඩයක්කරු අතර සම්ප හා අන්ද්‍ය සම්බන්ධතාව පැහැදිලි කරන ජ්ලේකානවිගේ විද්‍යාත්මක විශ්ලේෂණය, ලෝකයේ ඇතැම් පැරුනිතම ලෙන් සිත්තම්වල නිපුනතාවේ සියුම් බව, තාක්ෂණයේ ලාලිත්‍යය, තාත්ත්විකත්වය හා සෞන්දර්යයාත්මක ගෝභාව මගින් බොහෝ කලා විශ්ලේෂණයින් හා මානව විද්‍යායුයින් විශ්මයට පත් කරවනු ලැබේ ඇත්තේ මන්ද යන්න විද්‍යා දක්වයි. ඇබොරිජනියානු සමාජය තුළ විශ්ෂ හැකියාවක් ඇති අය ලෙස සැලකුනු සමහරුන් සිටි නමුදු, දඩයමට හා එක්රස් කිරීමේ කාර්යයන්ට හැමදෙනෙක් ම එකසේ සහභාගි වූහ. සියලු දෙනා ම සංනිවේදනය හා කථාන්තර කිමට ද එම සමාජයේ ආගමික කටයුතුවලට ද සහභාගි වූහ.

ලෙන් සිත්තම් අඩවි දැනක් ගනනක්

මිස්ට්‍රේලියාවෙන් ලක්ෂණයකට අධික ලෙන් සිතුවම් අඩවි සොයා ගනු ලැබේ ඇති - එය ලෝකයේ අන් කවර රටකටත් වඩා වැඩි විය හැක - පිල්බරා, කිම්බරලේස්, අර්න්හම් බිමෙහි ද උතුරු මිස්ට්‍රේලියාවේ කේප් යෝක් පලාත්වල ඒවා මේ අතරින් වඩා පොඥාසන් හා වර්නවත් වේ.

ඇබොරිජනියානු කලා හා සංස්කෘතිය පිලිබඳ අධ්‍යයනයක් දැන් වඩා වැදගත් ලෙස සලකුනු ලැබූව ද, සැම විට ම එසේ නො විති. ප්‍රන්ස් යටත් විෂ්ත සතුරන්ට එරෙහිව ආසියානු පැසිගික් කලාපයේ මිලිටරි මුරපොලක් ලෙස මිස්ට්‍රේලියාව තුළ බිතාන්‍ය අධිරාජ්‍යය ස්ථාපිත වීමෙන් පසුව ඉක්ම ගිය 18 වන 19 වන සියවස් තුළ ඇබොරිජනියානු ජීවිත හා සංස්කෘතිය පිලිබඳව මානව, විද්‍යාත්මක ගවේෂනයක් කිරීමට ඇල්මක් නො තිබුනු තරම් ය. 1930 ගනන්වල ක්‍රමානුකුල විද්‍යාත්මක ගවේෂනයක් සැබැවීන් ම පටන් ගැනුනු, සිඩිනි විශ්විද්‍යාලයේ මානව විද්‍යාත්මක දෙපාර්තමේන්තුවක් ස්ථාපිත කරන තුරු එවැන්නක් සිදු නො විති.

මිස්ට්‍රේලියාවේ ලෙන් සිතුවම් අඩවි පුරෝගීයන්ට ප්‍රථමයෙන් ඇසු ගැවුනු දිනවලට ආපසු යදි 1605 දී විලියම් ජැන්ස්, 1688 දී විලියම් බැමිපියර හා 1770 දී තේම්ස් කුක් මුල් ම ගවේෂකයන් ලෙස හැඳින්විය හැකි නමුදු මූන්ගේ නිරික්ෂණයන් ඉතා ප්‍රහුතු සහ සීමාසහිත ඒවා විය. කාපෙන්ටෙරිගා බොක්කේ බවහිර දෙසින් වූ ලෙනක මුහුදු උරන්, කැස්බැවන්, කැන්ගරුන් සහ මිනිස් අත්වල සිතුවම් පැවැති බවට 1804 දී මැතිවි ගැලින්වරස් වාර්තා කර තිබුනි.

බොහෝ ගවේෂකයන් පාෂාන විතු, ගොරභැඩ ලෙස නිමවා ඇත යන අර්ථයෙන් "අංකිලාවාර" යන වචනය විස්තර කිරීමේදී යොඥාගෙන ඇතැම ද (1842) බෙඩුව දිවයින පිලිබඳ සටහන්වල දී කුළුවන් වික්හැම වැනි අය දක්වා ඇත්තේ "ඇබොරිජන්වරු නිමවා ඇති සතුන්ගේ හා කුරුලේලන්ගේ විතුවල ගැලපීමේ තීක්ෂණභාවය, ඉවසිලිමන් දැරීමේ ගක්තිය, නිපුණත්වය හා නිවුත්වය" පිලිබඳ විශ්වාස සිතුවම් පැවැති පැවතින් පැවතින් ඉතුළත් අතර තව මත් කෙරී පවතින්නේ ඉතා කුඩා වැඩි කොටසකි" මහු ලිවි ය. "එය තව මත් අනාවරනය කර ගැනීමට නියමිත පාඨුල ක්ළේතුයකි." වහා මෙම කර්තවය හාර ගත යුතු අතර තව මත් ඒ සඳහා අවකාශයක් පවතිදී එක්කේ එය අසම්පූර්ණත්වය නැත නොත් මුළුමතින් ම කල් පමා වී වැඩි බව ඔප්පු කරනු ඇතේ."

වූ බව යි.

19 වන සියවස මැද හාගයේ දී, "කිෂ්ටකරනය" හා ඇබොරිජන්වරු ක්ස්තියානි ආගමට හරවා ගැනීමේ එල්ලය ඇති ව මිශනාරින් කළ වැඩි අතර ඇබොරිජනියානු සමාජය පිලිබඳ අධ්‍යයනයන් ස්වල්පයක් ද වේ. ඇබොරිජනියානු සංස්කෘතිය ඒ වන විටත් අතුරුදහන් වෙමින් පැවති ගෝනික ප්‍රදේශවල වැඩි කරමින් මුවන් නිරතරු ව පුරාන සිරිත් විරිත් පිලිබඳ ව ඇති එක ම ලිඛිත වාර්තා සම්පාදනය කළහ. 1841 දී ජෝර්ජ් ගේ කිම්බරලි ප්‍රදේශයේ වන්දිනා ලෙන් පිලිබඳව ගවේෂනය කරමින් විස්තර වාර්තා කළේ ය. එබදු උසස් තත්වයකින් ඇබොරිජන්වරු විතුනය කළේ ය යන්න විශ්වාස කිරීම ගේ ප්‍රතික්ෂේප කළේ ය.

19 වන සියවස අවසාන වන විට, සීසුයෙන් අතුරුදහන් වෙමින් පැවැති ගෝනු හා මුවන්ගේ සංස්කෘතිය පිලිබඳ දත්ත ගොනු කිරීම හා වාර්තා කිරීමට බරපතල ප්‍රයත්නයන් දැරු අවස්ථා ද වේ. පරික්ෂකයන් මානව විද්‍යාව පිලිබඳ ව ඇල්මක් දක් වූ නමුත් මිවු විද්‍යාත්මක ප්‍රහුතුවක් ලැබේ නො සිටියහ. වික්ටෝරියා හා දකුනු මිස්ට්‍රේලියාවේ ඇබොරිජන්වරු ගැන රජයේ අනුග්‍රහයෙන් නිකත් වූ ප්‍රකාශන කිපයක් මුවන්ගේ ප්‍රයත්නය උදෙස්ගීමත් කිරීමට ඉවහල් විය.

1894 දී ඉඩම මිනින්දෝරුවකු වන ආර්.පී. මැතිවස් "මිස්ට්‍රේලියාවේ ඇබොරිජන්වරුන්ගේ පාෂාන රුප" යන මැයෙන් පත්‍රිකාවක් දකුනු ගාන්තිකර දිවයින්වල රාජකීය භාගේල විද්‍යාත්මක සමාජයේ මිස්ට්‍රේලියාවේ ක්වින්ස්ලන්ඩ් ගාඛාවට ඉදිරිපත් කළේ ය. ප්‍රාග්තන කලා ගැන ජ්ලේකානවිගේ ලේඛනවලින් උප්ටා දක්වීම් ද ඇති ව එම ලිපිය, එතෙක් හඳුනාගෙන සිටි තිව්වුන්වේල්ස්හි පාෂාන කලා ස්ථානයන් පිලිබඳ තොරතුරු සහිත වාර්තාවක් සපයා තිබුනි. රට කැටයම් හා විතු පිලිබඳ විස්තර ද ඇතුළත් ය. මානව විද්‍යාව පිලිබඳ මහජනතාවගේ අඩු අවධානය සම්බන්ධයෙන් මහුගේ කනස්සල්ල ප්‍රකාශ කරමින් ක්වින්නුකුල මානව විද්‍යාත්මක පර්යේෂනයක් ඉල්ලා මැතිවස් හඩ නැගී ය. "මානව විද්‍යාවේ මේ අංශයෙන් තව මත් කෙරී පවතින්නේ ඉතා කුඩා වැඩි කොටසකි" මහු ලිවි ය. "එය තව මත් අනාවරනය කර ගැනීමට නියමිත පාඨුල ක්ළේතුයකි." වහා මෙම කර්තවය හාර ගත යුතු අතර තව මත් ඒ සඳහා අවකාශයක් පවතිදී එක්කේ එය අසම්පූර්ණත්වය නැත නොත් මුළුමතින් ම කල් පමා වී වැඩි බව ඔප්පු කරනු ඇතේ."

සියලු අඩවිවල ගමන් මාර්ග හා පිහිටීම දක්වන පොදු සිතියමක් හා විස්තර සහිත වාර්තාවක් අවශ්‍ය බවට මහු යොජන කළ අතර තවත් බොහෝ අඩවි මුහුදුබඩ ප්‍රකාශ කරමින් තුළුරු ඇතැයි අනාවැකි පළ කළේ ය. "පොදු තීක්ෂණයක් ලෙසට වඩාත් සාරවත් හා හොඳ ම ජ්ලාග සහිත, ආහාරයට සුදුසු ගාක, මාලු හා දඩයමට සතුන් අඩිය බහුල වන්නේ විශ්මයට පත් යි.

මුහුදුබඩ දිස්ත්‍රික්ක තුල ය. කිසියම් ජනතාවකගේ වර්ධනය කෙරෙහි අවට පිහිටි පරීසරයේ සමඳු දීමත්හාවය සමග තිබෙන සම්බන්ධතාව නිරික්ෂණය කෙරී ඇත. ආහාර බහුලත්වය හා නිත්‍ය ජල උශ්‍රපත් සමග එහි වෙසෙන්තන්ට ඔවුන්ගේ විශේෂ දක්ෂතාවන් අභ්‍යාසයෙහි යෙද්වීමට හෝ අනුකරනය හා අහිනව නිමැවුම් සඳහා වැඩි විවේකයක් ලැබෙනු ඇත."

මැතිවස් ඇතුළු තවත් අයගේ වැඩි කටයුතු හා ම ජාත්‍යන්තර අවධානයක් දිනාගත් අතර අවසානයේ දී 1930 ගනන්වල වත්තීය මානව විද්‍යාත්මක සම්ක්ෂණ සඳහා එයින් පදනම දැමුනි. ඒ.පී. එල්කින්, රෝනල්ඩ් එව්. බරන්ට හා කුතුරින් එම. බරන්චිට බඳු විශිෂ්ට මානව විද්‍යාඟයේ 1930 ගනන්වල සිට 1960 ගනන් දක්වා නව විද්‍යාත්මක පදනම් මත වැඩි කටයුතු මෙහෙයුවුහු.

1970 ගනන්වල මෙම වැඩි කටයුතු පලල් ලෙස ව්‍යාප්ත වෙමින් මූල දී මැතිවස් අනතුරු ඇග වූ බරපතල ගවේෂනයක් සඳහා දැවෙන අවශ්‍යතාව එල දරන්නට පටන් ගැනුනි. හඳුනාගත් විශේෂ අඩවිවල වැදගත්කම හා ලෙන් සිත්තම්වල ගැඹුරු අභ්‍යායන් තුළට යොමු කෙරුනු මානව විද්‍යාත්මක ගවේෂනවල දී සිරිත් විරිත් හා දායාමය සම්ක්ෂායන්ගෙන් ව්‍යුත්පන්න සම්පූදායික ඇළානය තෝරු ගැනීම පිනිස ප්‍රාදේශීය ඇංග්‍රීස් ඇංජිනේරුන්ගේ ක්‍රියාකාරී සහාය අවශ්‍ය කෙරුනි.

තම සම්පූදායික ඉඩම් වොලොම් ජාතික උද්‍යානය මගින් වටෙන ලද බාර්කින්ගුන්ග් හා බාරුග් ප්‍රදේශවල ජනය රැගල්ස් රිව අඩවියේ ගවේෂනයන් සඳහා ඉතා සම්පූදායි වූහු. නමුත් පරම්පරා ගනනාවකට ඉහත, යුරෝපීය පදිංචිකරුවන් විසින් ඔවුන්ගේ මූත්‍රන් මිත්තන්ව මෙම ප්‍රදේශයෙන් පලවා හරිනු ලැබේනි.

1800 ගනන් මූල දී, මූත්‍රනායක ඇංජ්‍රීස් ඇතුළු කරමින් මෙම ඉඩම් වගාන්තිම බවට පරිවර්තනය කළේ ය. 1816 දී මැකෝර් ආන්ඩ්‍රුකාරයා නිවේදනයක් නිකුත් කරමින් ඕනෑම ගොවී බිමක් අවට

ඇංග්‍රීස් නියානුවන් හය දෙනෙක් හෝ රට වැඩි ගනනක් එක්රස් වීම වරදක් බව ප්‍රකාශ කළේ ය. යම්හෙයකින් ඇංග්‍රීස් නියානුවරු "හිරහැරයක්" වනු ඇතැයි නව පදිංචිකරුවන් විශ්වාස කරනු ලැබුවහොත් ඔවුන් පලවා හැරීම සඳහා මිලිටරි එකකයක් පලාතට පිටත් කොට යැවුනි. එම වසර අවසානයයේ දී සොල්දායුවේ ඇංග්‍රීස් නියානු පුරුෂයින්, ස්ට්‍රීන් හා දරුවන් 14 දෙනෙක් මරා දැමුවේ බුන්ඡේල් පලාතේ ඇංග්‍රීස් නියානුවරු පුහාරයක් එල්ල කළ බවට වෝද්‍යා නගමින් එයට පලිගැනීමක් ලෙසට ය. අනතුරු ඇගෙවුමක් ලෙස ඇංග්‍රීස් නියානුවරු මෙසිරුරු දෙකක් ගස්වල එල්ලා තැබූහි. 1890 ගනන්වල දී ඇංග්‍රීස් නියානු ආරක්ෂක මන්වලයේ රීතියා පාලනය යටතේ තැබූ බාර්කින්ගුන්ග් හා බාරුග් ජනයා සිඩ්‍රින් විවෘත යාබද්‍ය පිහිටි සෙක්විල් රීවිහි වෙන්කළ කොටසක පදිංචි කරවී ය.

රැගල්ස් රීවිහි ලෙන් සිත්තම් සොයා ගැනීම නිවේදනය කිරීමෙන් පසුව සතිවල ඔස්ට්‍රේලියානු කොත්‍යකාගාරයට සම්බුද්ධ සාකච්ඡාවන් සඳහා කෙරෙන ඉල්ලීම් ගලා එමින් තිබේ. ඇමරිකාවේ පුරා විද්‍යා ආයතනය, සීලින්ලන්, බෛන්සි, සයනස්ස් සගරාව ද, නිවි යෝර්ක් ටයිමිස් බුසිලයේ හා ඉන්දියාවේ මෙන් ම තවත් රටවල මාධ්‍ය මේ අතර වේ. ගවේෂනය නිසා උද්‍යෝගයට පත් ලොව පුරා ඩිජ්‍යායන් හා සාමාන්‍ය ජනයා වෙතින් වැඩි තොරතුරු ඉල්ලා සිරින විද්‍යාත් තැපැල් ලිපි අනේක් සංඛ්‍යාවක් ලැබෙමින් පවතී.

මෙම අවධියේ දී වොලොම් ජාතික උද්‍යානයේ රැගල්ස් රීව ලෙන් සිත්තම් පිහිටි නිශ්චිත ස්ථානය රහස්‍ය ව පැවතිය යුත්තේ, උද්‍යෝගයන් නරඹන්නන් අතින්, සිද්ධියනැති හානි වලක්වා ගැනීම සඳහා ය. සිත්තම් හා සටහන්වල පුරුන වාර්තාකරනයකට තවත් අවුරුදු කිෂ්පයක් ගතවෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරෙන අතර සොයා ගැනීම පිළිබඳ ව ප්‍රසිද්ධ දේශනයක් අගෝස්තු 28 දින කැන්බරාහි ඔස්ට්‍රේලියානු කොත්‍යකාගාරයේ දී ආවාර්ය පැකොන් විසින් පවත්වනු ඇත.